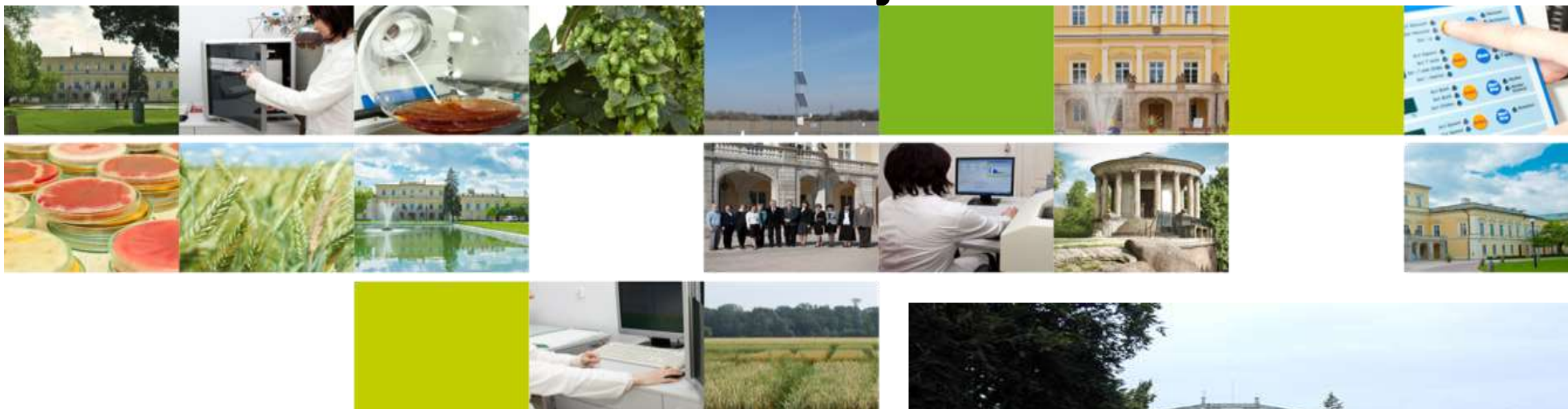

Dotacja Celowa 3.0

Kształtowanie retencji gleb jako elementu przeciwdziałania suszy rolniczej i racjonalnej gospodarki wodnej

Dr hab. inż. Rafał Wawer, prof. IUNG-PIB

CELE:

- Aktualizacja Kodeksu Dobrych Praktyk Wodnych w Rolnictwie o nowe praktyki. Przygotowanie wersji elektronicznej katalogu.
- Analiza barier i kosztów niezbędnych do wdrażania wybranych dobrych praktyk wodnych wg Kodeksu Dobrych Praktyk Wodnych w Rolnictwie.
- Opracowanie wytycznych technicznych wprowadzania wybranych dobrych praktyk wodnych w gospodarstwach LivingLab.
- Prowadzenie długookresowych obserwacji i monitoringu wdrażania dobrych praktyk wodnych w ramach Living Lab.
- Transfer wiedzy w zakresie zrównoważonych praktyk wodnych prowadzonych w Living Lab.

Prowadzenie LivingLabu skupiającego się na optymalizacji i upowszechnianiu praktyk sprzyjających retencjonowaniu wody w glebie

HARMONOGRAM

- 1) Uzupełnienie i uaktualnienie Kodeksu Dobrych Praktyk Wodnych.
- 2) Opracowanie poradnika praktycznego wprowadzania dla wybranych praktyk LivingLab na rok 2024 w wersji elektronicznej na licencji OpenAccess.
- 3) Rozszerzenie Living Lab skupiającego się na optymalizacji i upowszechnianiu praktyk sprzyjających retencjonowaniu wody w glebie by uzupełnić pulę dobrych praktyk.
- 4) Prowadzenie ShowField w zakresie dobrych praktyk sprzyjających retencji wody w glebie na wybranych gospodarstwach Living Lab.
- 5) Prowadzenie internetowego kanału popularnonaukowego obejmującego wdrażania dobrych praktyk wodnych i technologii rolnictwa 4.0 na przykładzie gospodarstw Living Lab.

MIERNIKI

- 1) Raport obejmujący długoterminowe scenariusze wdrażania dobrych praktyk wodnych dla wszystkich gospodarstw Living Lab na rok 2024 w wersji elektronicznej (100%);
- 2) Zaktualizowana wersja elektroniczna Kodeksu Dobrych Praktyk Wodnych v2.0 (100%);
- 3) Raport z monitoringu Living Lab po 1 roku wstępnego wdrażania dobrych praktyk wodnych (100%);
- 4) Raport z wdrażania praktyk Kodeksu w wybranych gospodarstwach Living Lab, obejmujący: bariery, koszty i efekty praktyk (100%);
- 5) ShowField – 2 (100%): warsztaty terenowe dla doradców rolniczych w RZD Kępa (18.04.2024); warsztaty terenowe dot. ochrony przed utratą próchnicy glebowej. 07.09.2024 RTZD Grabów)
- 6) Analizy lub ekspertyzy – 2 (DHR.n.8110.6.2024 z dnia 05.02.2024 w sprawie oceny tzw. dyrektywy azotanowej; DHR.n.081.3.2024z dnia 08.04.2024 w sprawie 2. nieformalnego posiedzenia Komisji HELCOM (IC HELCOM 2-2024) w dniach 23-24 kwietnia br.

Praktyki KDPW w rolnictwie

1) Poziom krajobrazu na obszarach wiejskich

- 1) Przywracanie meandrów, naturalnego stanu koryta oraz naturalna stabilizacja brzegu
- 2) Rekonstrukcja mokradeł
- 3) Rekonstrukcja terenów zalewowych

2) Poziom gospodarstwa

- 1) Łąki kwietne jako pasy buforowe przy zbiornikach MR

3) Poziom pola

- 1) Dodatki doglebowe - biowęgiel

Praktyki LivingLab

- 1) Rośliny okrywowe – ochrona przed erozją, analiza C (2025)
- 2) Zbiorniki małej retencji – pozytywny wpływ na mikroklimat i wilgotność gleby
- 3) Nawadnianie precyzyjne – BAU (2 lata)
- 4) Konserwującą uprawa roli – analiza C (2025)
- 5) Ograniczenie parowania z upraw przez ściółkowania – do 35% mniejsze parowanie, 40% wolniejsza infiltracja opadu, straty 14% przy przesuszeniu ściółki
- 6) Założenie uprawy agroleśnej 2024
- 7) Obserwacja upraw pojawiających się wraz ze zmianą klimatu: winorośl.
- 7) Obserwacja praktyk permakultury i rolnictwa regeneracyjnego (w tym kwaterowy wypas rotacyjny)

LivingLab

Prowadzono monitoring automatyczny (eAgronom, ZENTRA Cloud, SensCAP, A-Ster):

- Wilgotności gleby
- Pogody
- Poziomu wody powierzchniowej
- Poziomu wody gruntowej
- Jakości wody

Pod kątem:

- Oceny dostępności zasobów wodnych
- Oceny wpływu wybranych praktyk (Kodeks Dobrych Praktyk Wodnych w Rolnictwie) na stres wodny w glebie
- Opracowania ogólnodostępnego praktycznego vademecum wdrażania praktyk wodnych dla rolników

3 RZD IUNG-PIB, 6 gospodarstw indywidualnych (-2 +1): nawadnianie (3), małą retencją (5), rolnictwo regeneratywne (2), prod. roślinno-zwierzęca (3).

Jeden z 4 LL w Polsce w ENOLL w EU Soil Mission LL register.

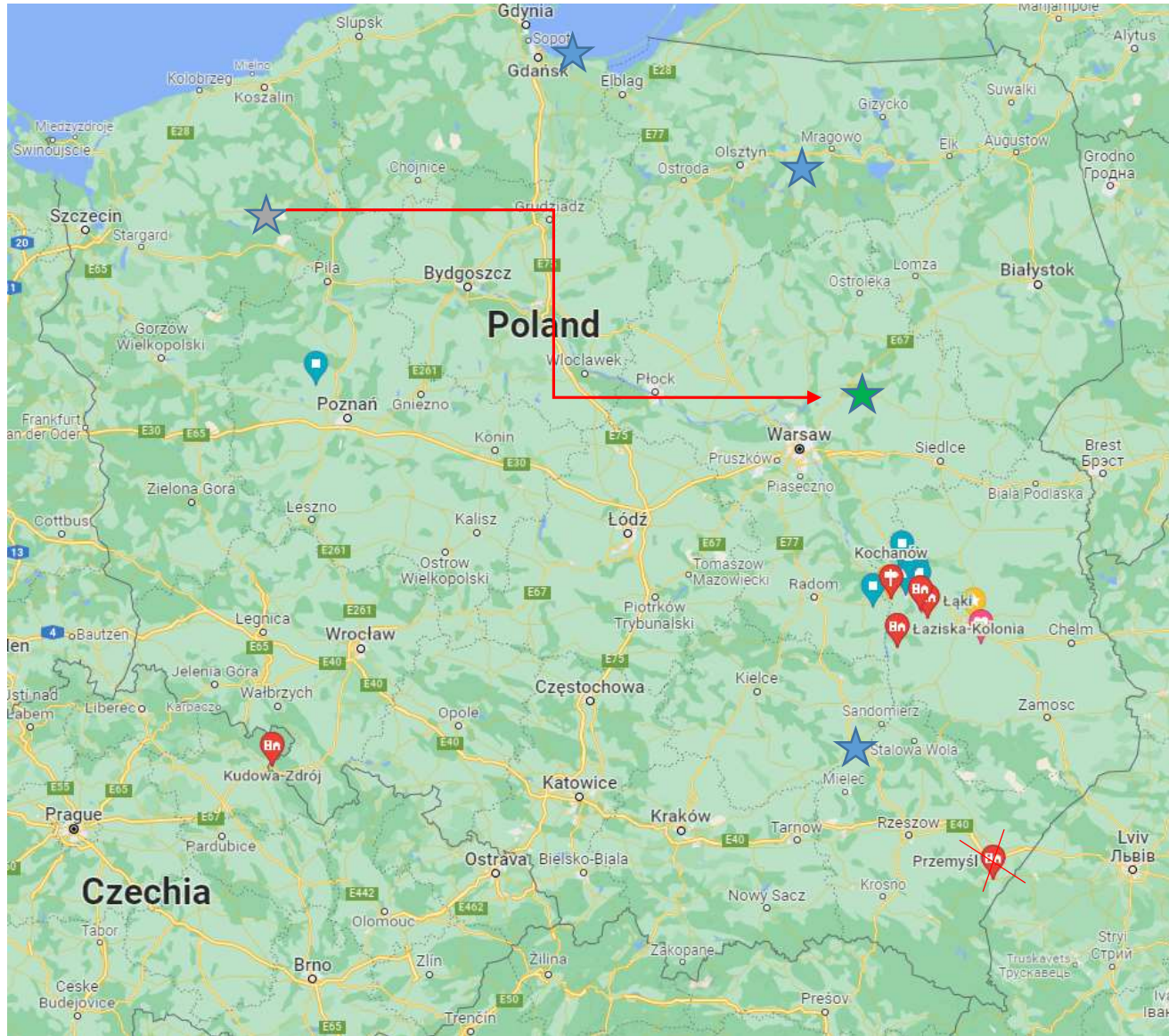
Wzorcowy przykład wdrażania glebowego LivingLab w szkoleniach w ramach projektu NATI00NS

Zaprezentowany na konferencji nowozelandzkiego i australijskiego towarzystwa gleboznawczego jako przykład wdrażania Misji Glebowej poprzez LivingLab.

Wyjazdy zagraniczne

1. Udział w konferencji organizowanej przez nowozelandzkie (NZSSS) i australijskie (SSA) towarzystwa gleboznawcze pt.: „Weaving Soil Science Across Cultures & Environments” w dniach 28.11 2024 do 05.12.2024 w Rotorua, Nowa Zelandia z publikacjami:
 1. Rafal Wawer, Beata Bartosiewicz, Jerzy Kozyra, Jacek Niedźwiecki, Damian Badora. Soil as foundation in adapting water management in Polish agriculture to climate change. Joint NZSSS and SSA Conference “Te Kiri o Papatūānuku” 2nd to 5th December 2024, Rotorua Energy Events Centre, NZ. Book of oral abstracts: 163
 2. Rafal Wawer, Grzegorz Siebielec, Beata Bartosiewicz, Jacek Niedźwiecki. Living Labs and Lighthouses of the EU Soil Mission - a venture towards healthier soils. Joint NZSSS and SSA Conference “Te Kiri o Papatūānuku” 2nd to 5th December 2024, Rotorua Energy Events Centre, NZ. Book of poster abstracts: 104
 3. Rafal Wawer, Grzegorz Siebielec, Alberto Sanchez, Marcin Spiralski, Dominika Gmur, Ludwika Poreba, Beata Bartosiewicz, Katarzyna Kubiak-Siwinska, Żaneta Piasecka, Isirs De Cesare, Tiziana Centofanti, Eriona Canga. Nature Based Solution for soil health. NBSOIL Project
2. Udział w konferencji organizowanej przez Komisję Europejską pt. „EU Agrifood Days” w Brukseli dniach 10-12.12.2024

Living Lab

Living Lab

Show Field, Osiny

Regulacja melioracji i małej retencji

Living Lab, Pulki

Living Lab

